

Så konstiga **NI** är!

"Let my house not be walled on four sides,
let all the windows be open, let all the
cultures blow in but let no culture blow me
off my feet" (Mahatma Gandhi)

Assalama aleikum

Madeleine Eriksson

Kontraster

J E S S I C A L I N D G R E N

Bikupor

Har ni fördomar & förutfattade meningar? Hur styr de er i ert arbete?

Påverkas du av rädslan för att "göra fel", bli kallad rasist eller att inte vara PK? I så fall hur?

References

- Amodeo, J. and Wentworth, C. (1986) "Beliefs and Attitudes of Nurses Toward the Use of Restraints" British Journal of Nursing 7, 413-417
- Andrews, M., Gidman J., and Humphreys A. (1998) "Nursing Practice?" British Journal of Nursing 7, 413-417
- S. (1997) "Developing the Nursing Practice." Journal of Advanced Nursing 22, 1-10
- (1993) "p

Toward an operation definition of Cross Cultural Competence from the literature: KG Ross & C.A Thomson; Institute of Simulation & Training, University of Central Florida

Allwood, J. (Ed.) Tvärkulturell kommunikation, *Papers in Anthropological Linguistics* 12, University of Göteborg, Dept of Linguistics, 1985.

<http://www.yourarticlelibrary.com/sociology/the-meaning-and-functions-of-social-values-sociology/8522/>

<https://www.tamu.edu/faculty/choudhury/culture.html>

<http://carla.umn.edu/culture/definitions.html>

Diskutera

Vilka ord beskriver ett bra bemötande?

Så konstiga NI är!

Utmana dina fördomar

Definition kultur

Perspektivsyn och perspektivbyte

Begreppsutredning

Kulturverktyget

Utmana dina fördomar

Fördom är en åsikt, uppfattning eller inställning som bottnar i känslomässiga, ofta omedvetna reaktioner

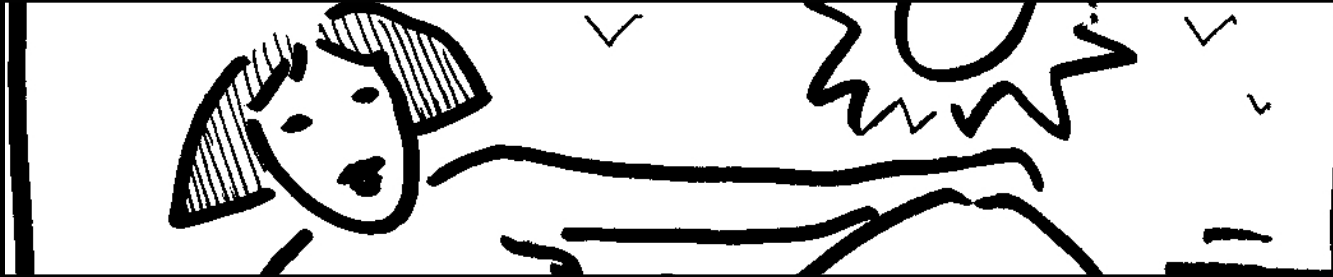

Eftersom vi är flockdjur känner vi oss tryggare med de som på olika sätt liknar oss själva. Vi och Dom

Om vi inte aktivt bekämpar dem finns en risk att de får större och större makt över oss

Aktivt bearbeta fördomar genom att

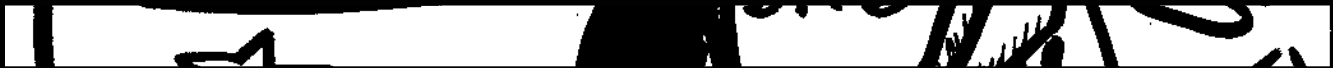
Uppmärksamma dem

Undersök & analysera vad de bottnar i

Acceptera och erkänn dem

Möt dem med nyfikenhet

Utmana dem

Nyanserade, respektfulla och tillåtande diskussioner med högt i tak!

Så konstiga **NI** är!

Utmana dina fördomar

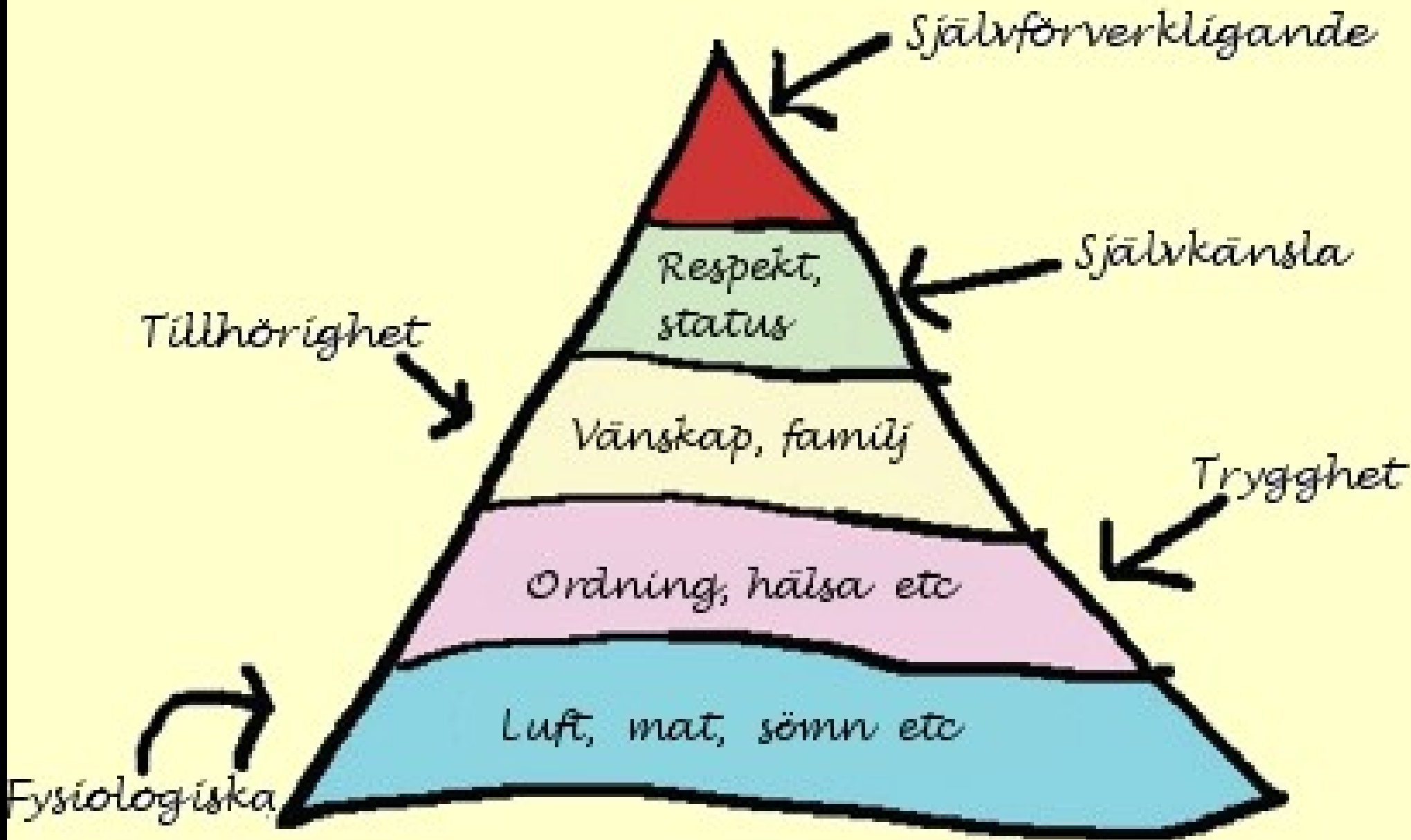
Definition kultur

Perspektivsyn och perspektivbyte

Begreppsutredning

Kulturverktyget

Alla är vi lika – Maslows behovspyramid

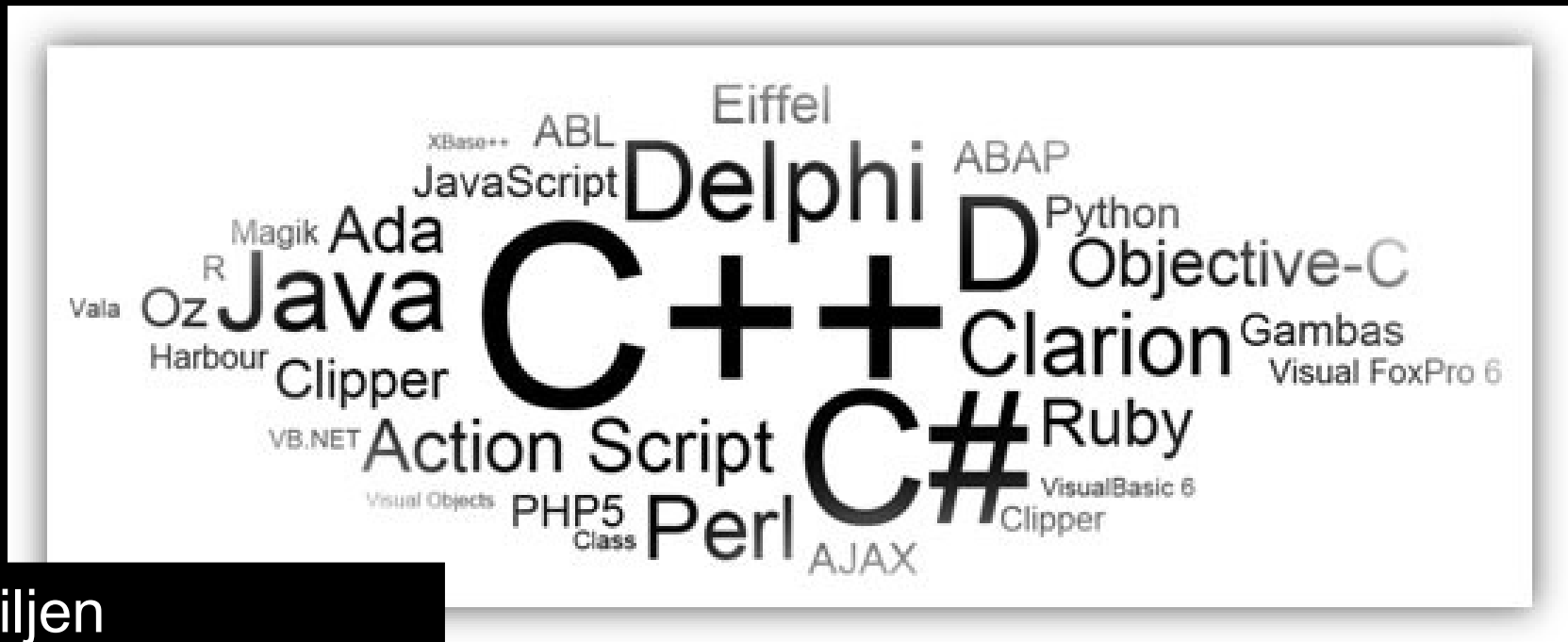

Software of the mind (Hofstede)

Kultur är en evig och livslång programmering av tankar, känslor och beteenden

Programmeringen börjar

Familjen

Grannarna

Skolan

Ungdomsgrupper

Arbetsplatsen

Samhället...

Kulturer varierar mellan:

Länder
Regioner
Religioner
Generationer
Företag
Yrken

「SAME
SAME
BUT D
IFFE
RENT」

Det kulturella isberget:

SYNLIGT

Beteende

OSYNLIGT

Normer
Uppfattningar
Attityder

Våra tankar

Värderingar

Våra känslor

Synliga

Bemötandet ?

Osynliga

Hur uppfattar & definierar vi:

sanning, glädje, vackert, nyttigt,
självkänsla, tillfredsställelse, njutning,
ansvar, rädsla, trygghet, seriöst, logik,
medmänsklighet, jämlikhet, demokrati,
solidaritet, normalt, tabu etc

Eftersom prövningen av
våra värderingar
överlåtits till andra

och känner oss därför
hotade när våra värderingar
ifrågasätts

har vi ingen kontroll över den egna
värderingsprocessen

Vi blir rädda för det okända

När en kultur är lyckad blir våra
värderingar, normer & beteenden.

Att gå från en värdering
till en annan tar tid

Begrunda

Om jag vill lyckas med att föra en människa mot ett bestämt mål, måste jag först finna henne där hon är och börja just där. Den som inte kan det, lurar sig själv när hon tror, att hon kan hjälpa andra.

Sören Kirkegaard

Interkulturell Kompetens

från etnocentriskt till etnorelativt stadie

Etnocentriska stadiet (Kulturförnekelse, Försvar, Acceptans (alla är lika))

Etnorelativa stadiet (Reflektion (insikt), Anpassning/utbildning, Integration)

Så konstiga NI är!

Utmana dina fördomar

Definition kultur

Perspektivsyn och perspektivbyte

Begreppsutredning

Kulturverktyget

Perspektivsyn i kulturmötet

**"When you change
the way you look at
things, the things
you look at change"**

Att byta perspektiv på värderingar

If you don't understand yourself you don't
understand anybody else.

(Nikki Giovanni)

izquotes.com

TRADITIONELLA VÄRDERINGAR:

religionen är viktig, starka familjeband, accepterar makt, emot abort, skilsmässa, dödshjälp och självmord.

SEKULÄRA – RATIONELLA VÄRDERINGAR:

Tvärtom traditionella värderingar

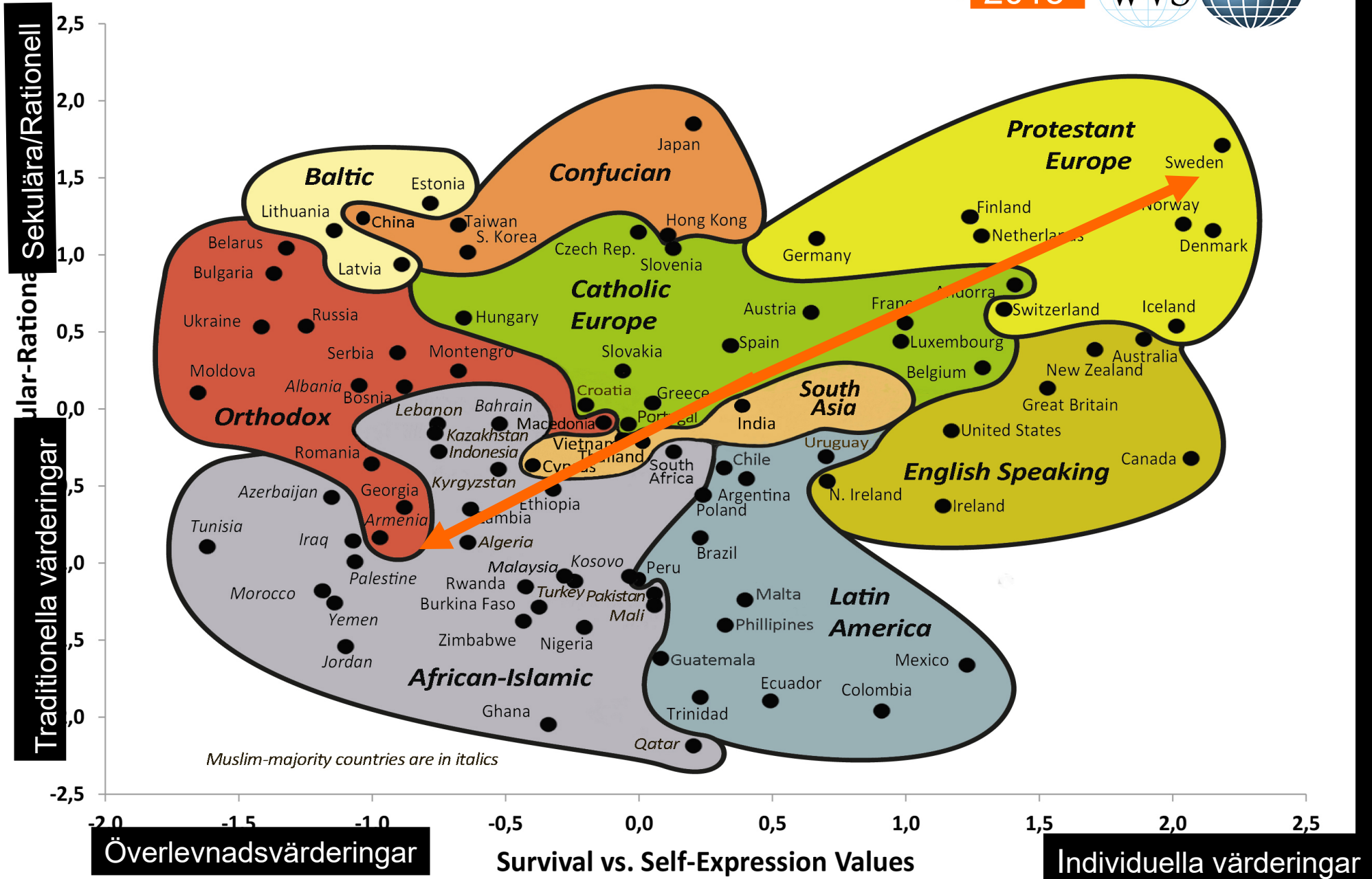

ÖVERLEVNADS VÄRDERINGAR:

Fokuserar ekonomisk och fysisk säkerhet. Låg tolerans och förtroendenivå.

INDIVIDUELLA VÄRDERINGAR:

Prioriterar miljö frågor, växande tolerans för invandrare, homosexuella, och andra jämställdhetsfrågor. Efterfrågar större del i beslutstagande och politiska frågor

EVERYTHING
COVERED
BUT HER EYES,
WHAT A CRUEL
MALE-
DOMINATED
CULTURE!

NOTHING
COVERED
BUT HER EYES,
WHAT A CRUEL
MALE-
DOMINATED
CULTURE!

Evans

Hur "dom" ser på "oss" ?

Tidspressade

Kravpressade

Strikta

Verkar inte ha kul

Kallt socialt klimat

Korreakta

Organiserade

Naiva

Svenskar som "arabiska" barn ser oss ?

Nabila Al Fakir "Skapa dialog med föräldrarna"

Har bestämda tider för lunch, middag och mellanmål

Äter mycket potatis och potatismos

De är skitsnälla och fega och jag tror de är rädda för invandrare

De går med hund i koppel och har stavar när de går

Lite snåla med pengar och låna ut saker

Svenskar är jämlika - i vår familj är det pappa som bestämmer

Hur "vi" ser på "dom" ?

Hur "vi" ser på "dom" ?

Bikupa 2 min

Zina

Din uppfattning om mig är en spegelbild av dig

Så konstiga NI är!

Utmana dina fördomar

Definition kultur

Perspektivsyn och perspektivbyte

Begreppsutredning

Kulturverktyget

Definition Arabvärlden

Etniskt ursprung: Arabiska halvön

Religion: muslim, kristen, jude....

Språk: arabiska (skrivet/talat)

La Ligue arabe Arab Unionen

Les 22 membres de la Ligue arabe

● Pays fondateurs

■ Pays signataires

Islam = religionen

Muslim = utövare av islam

Islamism = religiöst politiskt parti,
islamiserar samhällen
underifrån & gradvis

*"Enligt Koranen ska
mannen vid en konflikt med
sin hustru först prata med
kvinnan och sluta ha
samlag med henne. Först
sen får han slå henne."*

Abdirizak Waberi (m)
Riksdagsman

Extremism = använder
vapen, är otåliga, islamiserar
ovanifrån

Jag är muslimsk arab
islam är min tro
men jag avskyr islamism

Religion eller kultur ?

Burka
Slöja

Burka – religion eller kultur ?

Hijab/Chandor

Religion eller kultur ?

Al-Azharuniversitetet

Slår fast - slöjan ej obligatorisk

Undvik att ge kulturdilemman religiösa perspektiv

Förvandla ALLTID religionsproblematik till att handla om:

Ordning
Kultur
Vård
Samvaro
Jämlikhet
Etc.

Å ena sidan:

En
fundamentalistisk
arabvärld

”Medina muslimer”

Å andra sidan:
Rörelser för sekularism, demokrati och nytänkande i den muslimska världen

"Mecka muslimer"

Ibland hittar vi allt i en och samma person

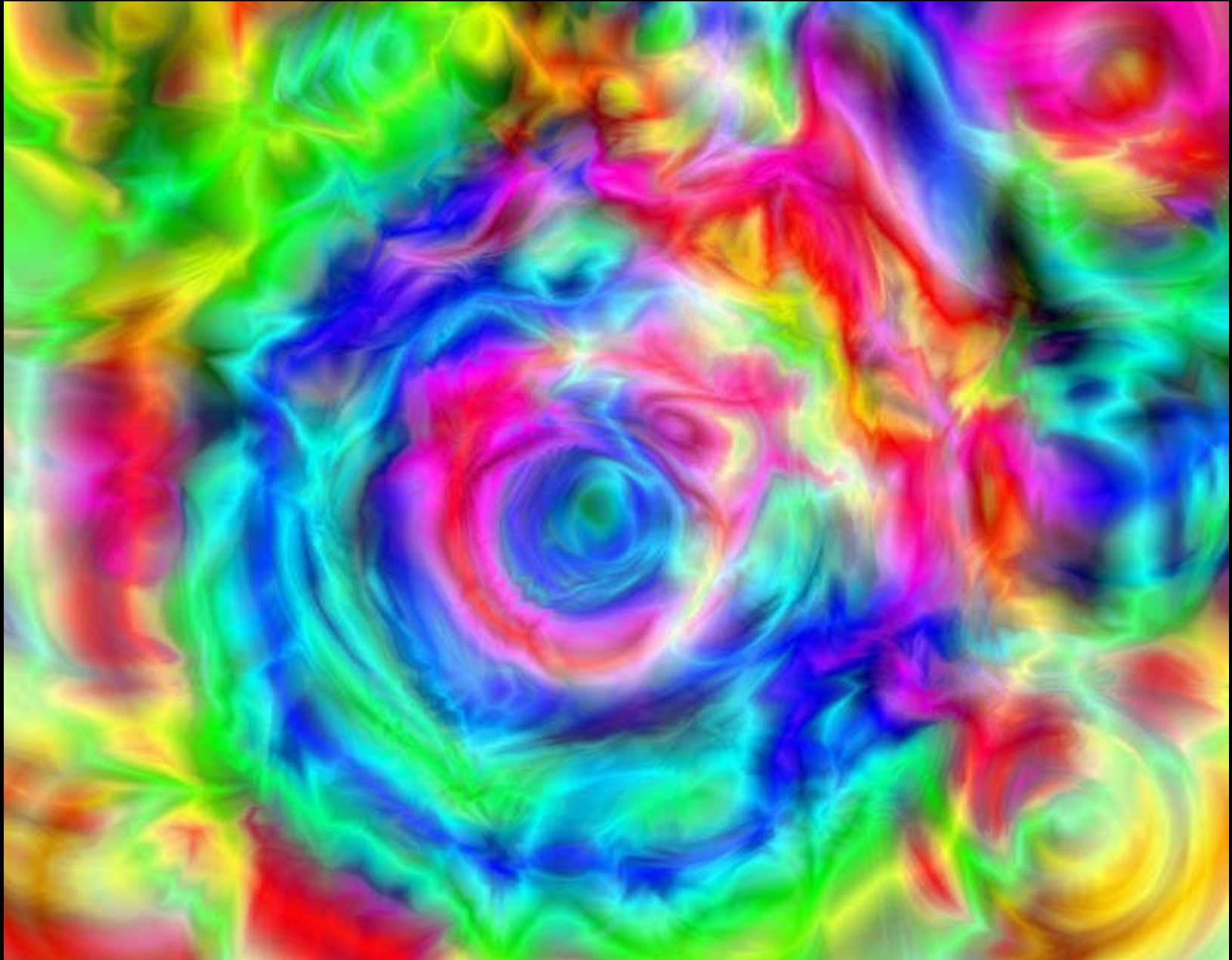

Vardagen i många arabiska länder

Leva i ett arabiskt / muslimskt land

Arabvärlden är en således färgpalett av olika kulturer

KULTURKROOK

Å ena sidan kulturkrockar inom arabvärlden mellan

Olika länder

Stad/landsbygd

Generationer

Kön

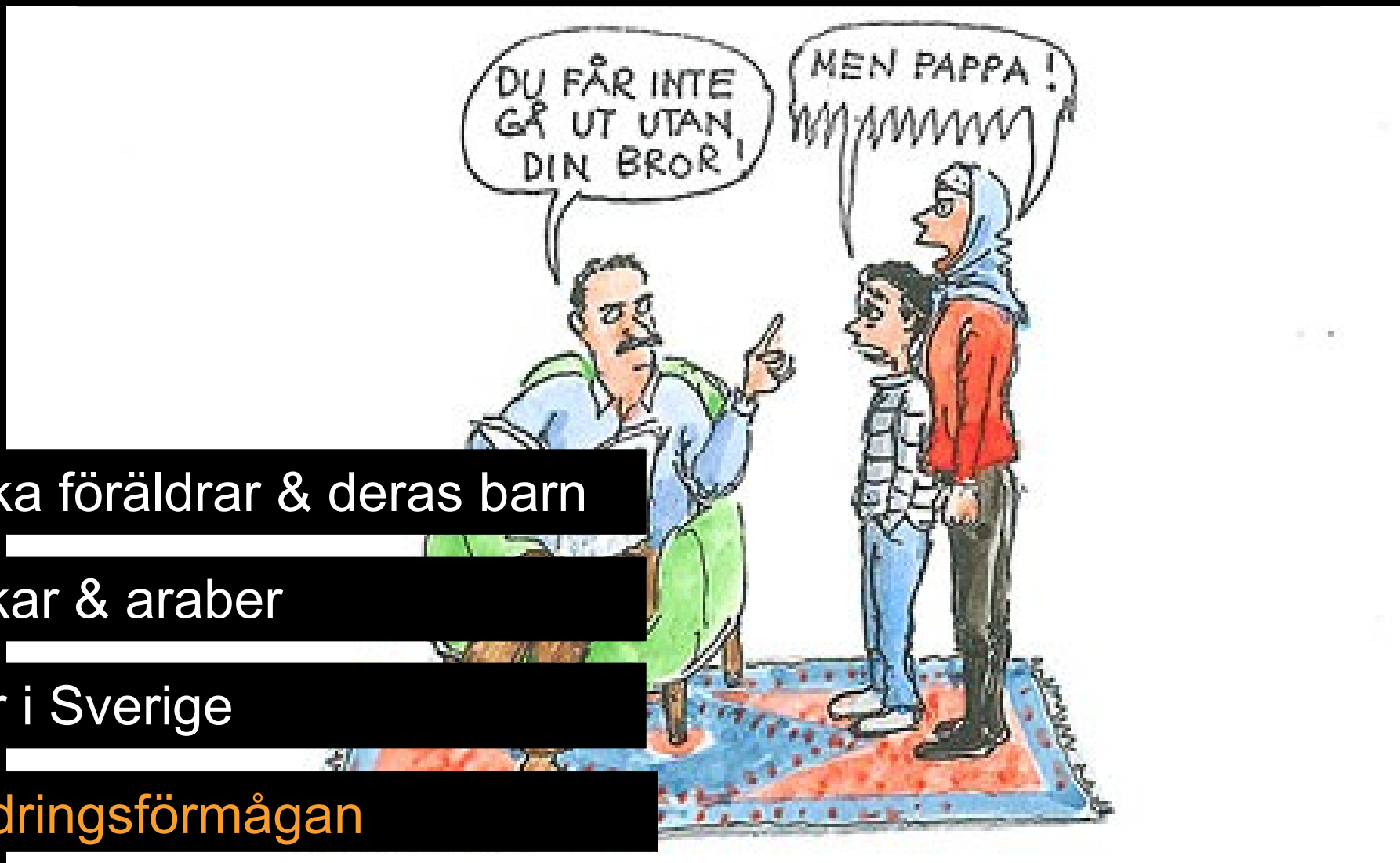
Troende grad

Olika tolkningar

KULTURKROCK

Å andra sidan kulturkrockar i Sverige mellan

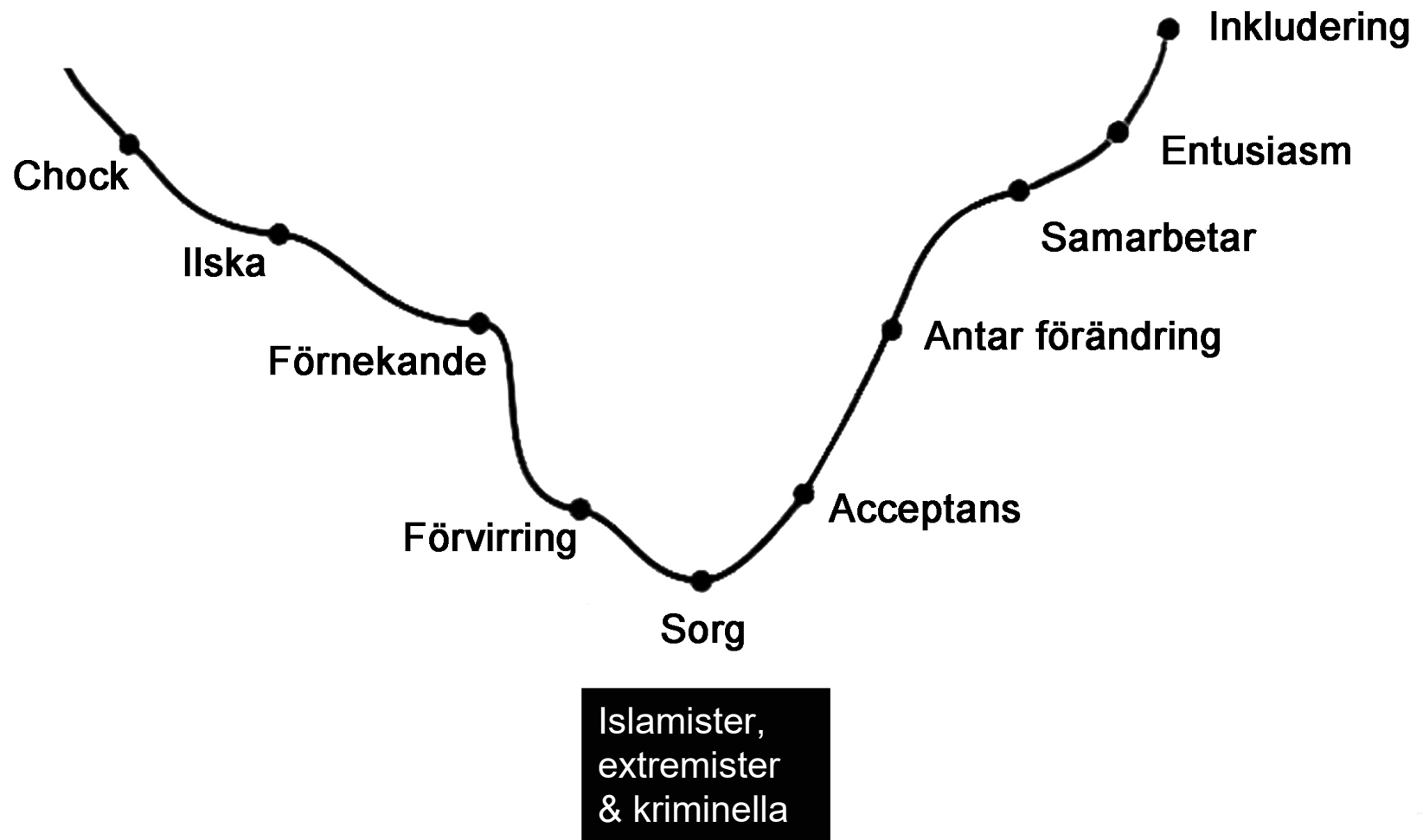
Arabiska föräldrar & deras barn

Svenskar & araber

Araber i Sverige

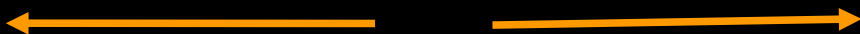
Förändringsförmågan

Förändringskurvan

Förändringsobenägenhet & rädslan för det okända

Uttryck

Slöja unga flickor

Bönerum skolor/arbetsplats

Badhus

Kvinnosyn

Muslimska friskolor (Kontroll över muslimska barn – Magnus Norell, Aje Carlbom & Pierre Durrani)

Sammanhållning (klanen förstärks och ger trygghet)

Så konstiga NI är!

Utmana dina fördomar

Definition kultur

Perspektivsyn och perspektivbyte

Begreppsutredning

Kulturverktyget

Vi ser vad vi gör, men ser inte varför vi gör
som vi gör. Alltså bedömer och värderar vi
varandra utifrån vad vi ser att vi gör. Carl Jung

Din uppfattning om mig är en spegelbild av dig

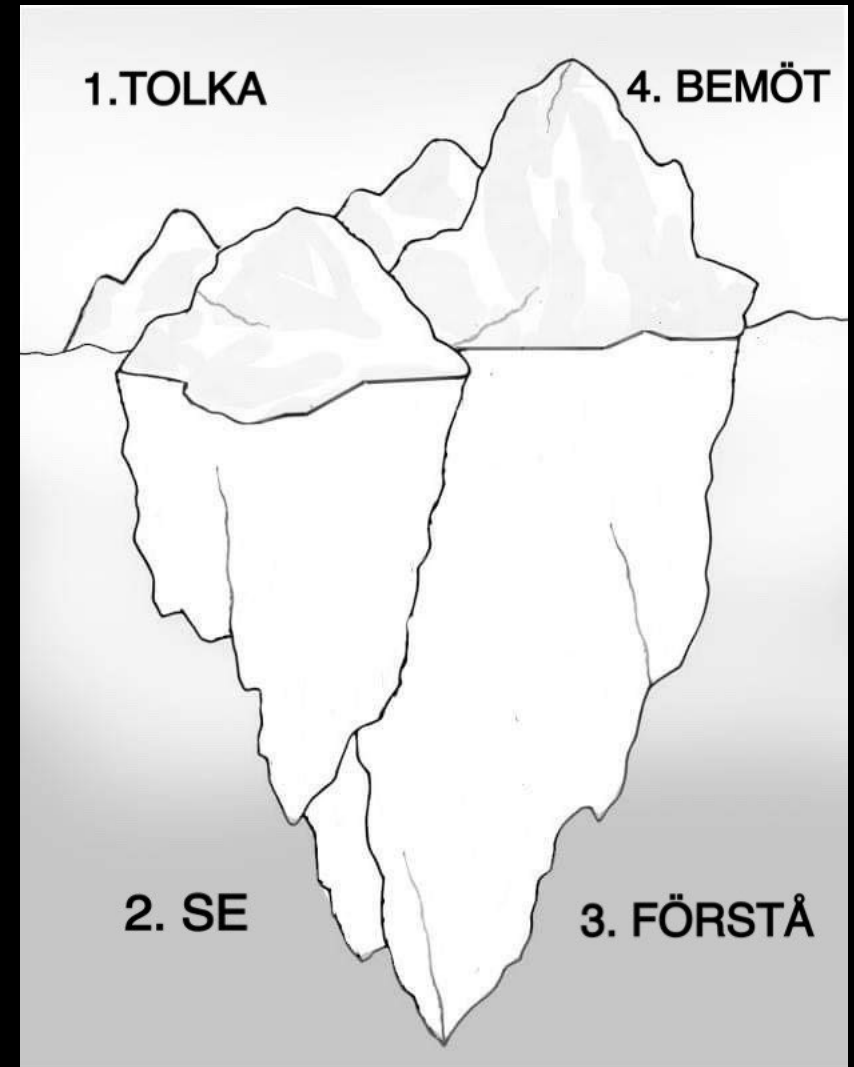
Vad du ser är:

Hur jag kommunicerar, klär mig & agerar osv.

Vad du dömer efter är:

Vad du själv tänker

Vad du själv känner

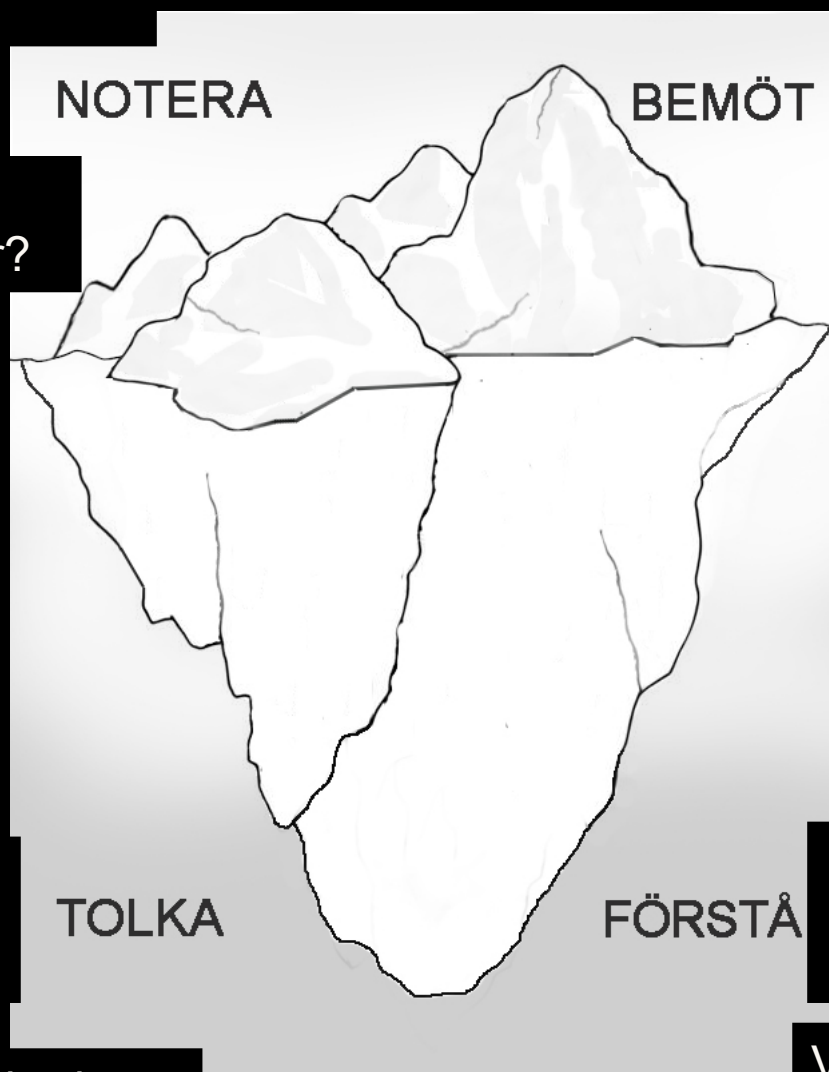
1. Notera kulturmötet

För vem är det ett
problem, när, varför?

2. Tolka dig själv

Vilka värderingar avgjorde
hur och varför du uppfattade
kulturmötet som du gjorde?

4. Bemöt

3. Förstå den andra

Vilka värderingar avgjorde
hur och varför den andra
parten agerade som hen
gjorde?

Notera

NOTERA

BEMÖT

Bemöt

MOTIF

Jämföra värderingar
De 5 kulturella dimensionerna

MOTIF

Tolka

MOTIF

TOLKA

FÖRSTÅ

Förstå

MOTIF

Dr Geert Hofstede

Holländsk socialpsykolog och antropolog

Banbrytande studie

IBM – 70 länder, 1970 – 1979

Utvecklade en metod för att jämföra värderingar mellan olika kulturer

Geert Hofstede
Jämföra värderingar

Makt

Osäkerhetsundvikande

Tidsuppfattning

Individualism

Feminitet

Maktdistans Index

I vilken utsträckning mindre mäktiga medlemmar i en grupp förväntar sig & accepterar att makt fördelas ojämlikt

Maktdistans Index

BNP relaterat

← Perspektiv →

0 (31)

100 (80)

- Jämlikt samhälle
- Föräldrar & barn jämlika
- Elever och lärare jämlika
- Platta organisationer
- Makt = kunnsighet & position
- Låg korruption
- Staten tar hand om
- Manuellt arbete lika status
- Ålder

- Man förväntar sig orättvisa
- Föräldrar förväntar sig lydnad
- Elever respekterar lärare
- Hierarkiska företag/diktatur
- Makt=kontakter, familj & tradition
- Hög korruptionsnivå
- Staten = makt
- Manuellt arbete lägre status
- Ålder = respekt

DEN ARABISKA & MUSLIMSKA VÄRLDEN

Underkastelse

Lydnad

Underordning

Efterlevnad

Överlevnad i ett auktoritärt system

Undvikande av problem

Jämför

SVERIGE

Ta eget ansvar

Diskutera fram olika lösningar

Respektera andras åsikter

Jämföra dina egna framsteg

Osäkerhetsundvikande index

Den utsträckning i vilken medborgare hanterar stress genom att minimera osäkerhet.

Kulturer med höga värden föredrar regler (religion, lagar..) och strukturerade sociala sammanhang

Högt index

Oroliga länder - mer uttrycksfulla man talar med händer och hög röst

Lågt index

Mindre oroliga länder - mindre uttrycksfyllda, man visar inte sina känslor

Lågt (29)

Osäkerhetsundvikande

Högt (68)

Osäkerhet = normalt
Hög stress tolerans
Inga regler kring "smuts" & tabu

Osäkerhet är ett hot
Låg stress tolerans
Strikta regler kring "smuts" & tabu

Mindre oro kring hälsa
Fler hjärtattacker
Annorlunda är spännande
Kreativitet & innovationer

Oro för hälsa
Färre hjärtattacker
Annorlunda är farligt
Avsaknad av kreativitet

Öppen struktur i skolan
Läraren kan säga "jag vet inte"
Läraren involverar föräldrarna

Strukturerad inlärningsituation
En Läraren har alla svar
Läraren informerar föräldrarna

Osäker klassrumssituation

Säker klassrumssituation

Grupparbete
Kreativt tänkande
Proaktivt lärande
Problemlösande

Passiv kunskap
Fakta
Memorering
Tydliga ramar
Utantill

Hossam Hamalawy, egyptisk bloggare och aktivist sa

"du memorera allt, till och med litterär kritik. Din hjärna rör sig inte för du behöver inte använda den eftersom du bara memorera regeringens läroböcker "

Varje aspekt av vår kultur påverkas av tiden - hur vi tänker, gör affärer, umgås, attityd till historia etc.

Skillnaden i tidsuppfattningen mellan länder är enorm.

Framtidskulturer

Tid är pengar, exakta & begränsade

Tid en resurs måste användas effektivt

Budgeterar, planerar & organiserar

Tålamod att invänta resultat

Snabb ekonomisk utveckling

Stress, prestationskrav & hinner inte umgås

Nutidskulturer

Tid gott om, riktlinjer & formbart

Relationer går före tidsåtgång

Årets omsättning viktigast

Har ej tålamod

Långsam eller ingen utveckling

Hinner umgås & inga krav

Individualism

| Individualism

Den grad till vilken individer
förväntar sig välja sina egna
associationer eller agera som
medlemmar av en livslång grupp

Kollektivism

Individualistiskt vs Kollektivt samhälle

BNP relaterat

Staten är ditt ryggstöd

Mina tillgångar är mina

Vänskap är viktigt

Inga kriterier för framtida
make(a)

Extroverta individer

Högre mänskliga rättigheter

Förväntas ha egen åsikt

Familjen är ditt ryggstöd

Jag delar med min familj

Vänskap kan undvaras

En brud ska vara ung och
maken rik

Introverta individer

Lägre mänskliga rättigheter

Åsikter är bestämda av gruppen

Makt

Osäkerhetsundvikande

Tidsuppfattning

Individualism

Feminitet

Högt Feminint index

Välfärdssamhälls ideologi

Kvinnliga värderingar (empati..)

Invandrare ska integreras

Misslyckas i skolan = ok

Vänliga lärare uppskattas

Kvinnliga/manliga lärare – små barn

Barn fostras till icke aggressivitet

Mer inredningsartiklar säljs

Miljötänkande samhälle

Högt Maskulint index

Prestanda samhälle

Manliga värderingar (gråta)

Invandrare ska ändras

Misslyckas är en katastrof

Kunniga lärare uppskattas

Kvinna – små barn

Aggressivitet = accepterat

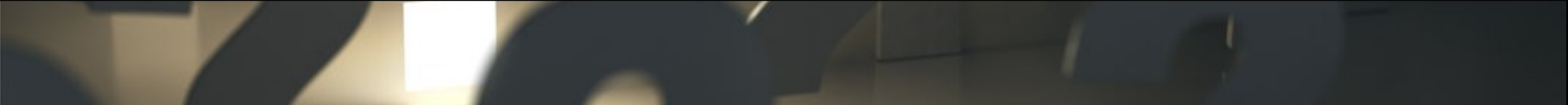
Mer status produkter säljs

Tyngdpunkt på ek. utv

Hur bemöter man...

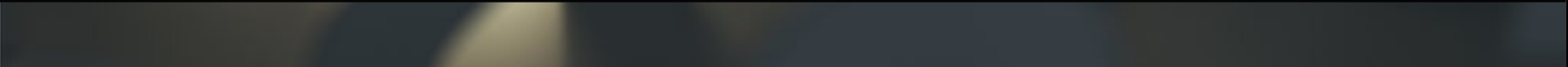
Elever som säger att de inte får lyssna på musik, får/vill inte äta eller gå på simundervisning under ramadan ?

Elever som vill bära slöja i skolan?

Elever med bristande respekt mot kvinnliga lärare ?

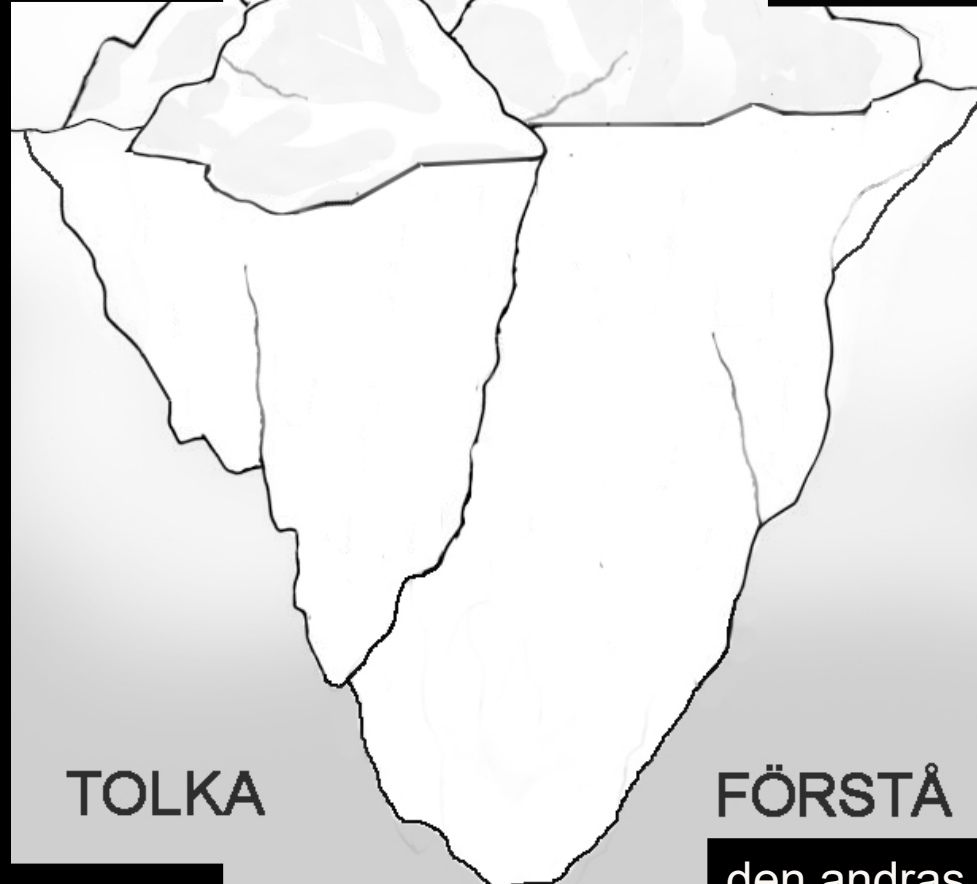

NOTERA

för vem är det ett
problem, när, varför?

BEMÖT

med MOTIF

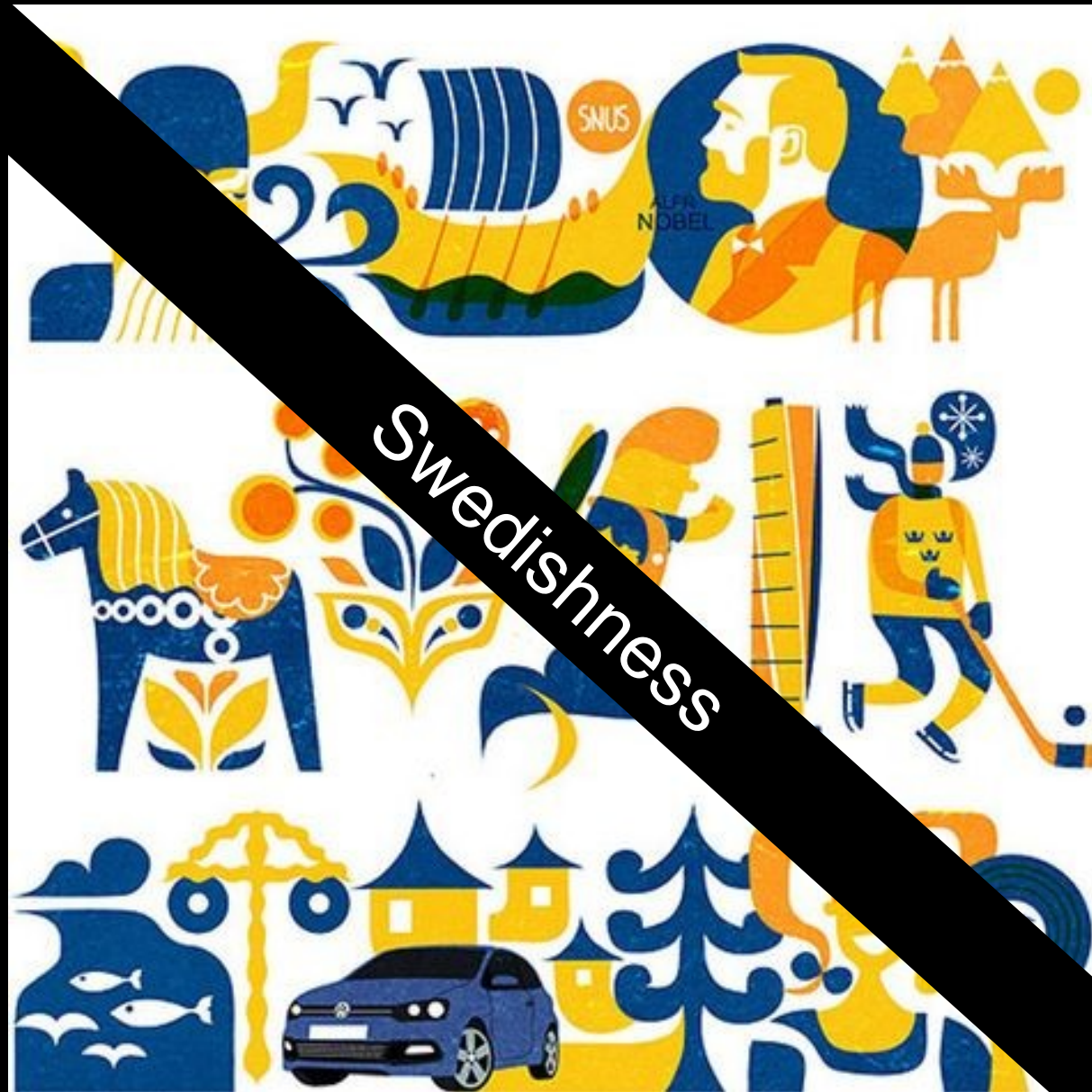

TOLKA

dina värderingar med
MOTIF

FÖRSTÅ

den andras värderingar med
MOTIF

Swedishness

Linked in
Slide share

Xenaconsulting.se (facebook & youtube)

Föreläsning
Coachning
Workshop

Xena Consulting

Xena Facebook

Xena Youtube

Ha en fortsatt bra dag!